

SAKSBEHANDLER
Øystein Hagland

VÅR REF.
09/00049-15

ARK. B - Bygninger
47 (Asker) Asker - Ak

DERES REF.

INNVALGSTELEFON

+47 98202841

DERES DATO

VÅR DATO

24.04.2018

TELEFAKS

+47 22 94 04 04

postmottak@ra.no

www.riksantikvaren.no

A/S Holmen Yachtværft
Nesbukta 6

HOLMEN YACHTVÆRFT, GBNR. 39/10 I ASKER KOMMUNE - VEDTAK OM FREDNING MED HJEMMEL I LOV OM KULTURMINNER §§ 15 OG 19 JF. § 22

Vi viser til tidligere utsendt fredningsforslag for Holmen Yachtværft datert 03.11.2016 som har vært på høring hos berørte parter og instanser. På grunnlag av dette fatter Riksantikvaren følgende vedtak:

Vedtak:

Med hjemmel i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml) §§ 15 og 19 jf. § 22, fredes deler av Holmen Yachtværft gb.nr. 39/10 i Asker kommune.

Omfanget av fredningen

Fredningen etter kml § 15 omfatter følgende Askeladden id: 110858- (1-5, 9 og 11):

Bygninger:

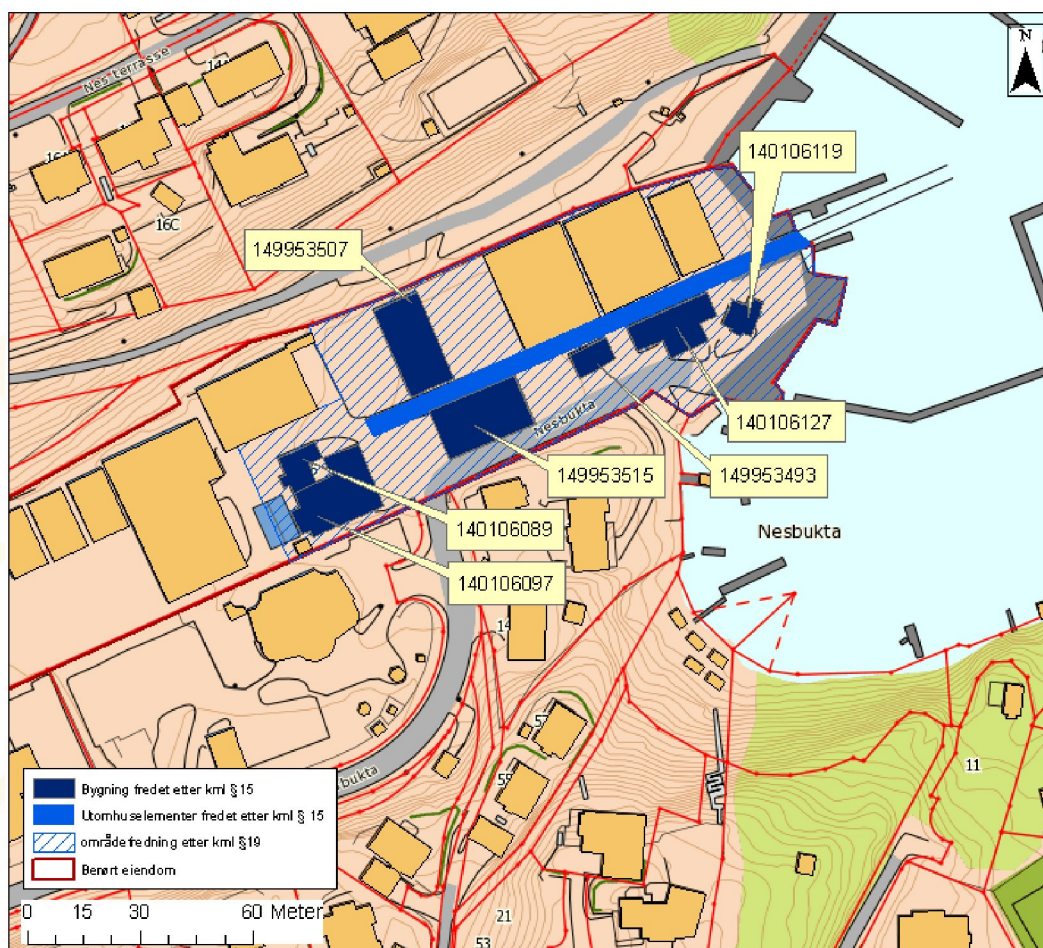
1. Båtbyggerverkstedet, bygningsnummer: 140106089 og 140106097. Eksteriør.
2. Båtskur 1/verkstedhall, bygningsnummer: 149953515. Eksteriør.
3. Båtskur 3, bygningsnummer: 149953493. Eksteriør.
4. Mastehuset, bygningsnummer: 140106127. Eksteriør.
5. Bolighuset «Odden», bygningsnummer: 140106119. Eksteriør.
9. Båtskur 9, bygningsnummer: 149953507. Eksteriør.

Utomhuselement:

11. Skinnegangen med tralle.

Fredningen omfatter bygningenes eksteriør og inkluderer hovedelementer som materialbruk og overflatebehandling og detaljer som vinduer, dører, gerikter, listverk og sliskebaner.

Områdefredning etter kml § 19, se kart under for avgrensning.

Formålet med fredningen

Formålet med fredningen av Holmen Yachtværft er å bevare et helhetlig anlegg som representerer kontinuiteten og utviklingen fra den elitepregede seilspporten før andre verdenskrig, frem til den mer folkelige lystseilasen som utviklet seg etter krigen. Anlegget er nært knyttet til etableringen og utviklingen av lyst- og kappseilas i Norge, som fikk særlig utbredelse i Oslofjorden.

Fredningen skal sikre enkeltbygningene, bygningenes innbyrdes sammenheng samt kulturhistoriske verdier knyttet til anlegget som helhet.

Fredningen av bygningenes eksteriør skal sikre bygningenes hovedstruktur. Både hovedstrukturen i det arkitektoniske uttrykket og detaljeringen, så som sliskebane i skur nummer 1, fasadeløsning, opprinnelige/eldre vinduer og dører, materialbruk og overflater, skal opprettholdes.

Fredningen av skinnegangen med tralle skal sikre helheten i anlegget som et viktig eksempel på slipp og opplagsanlegg for lystbåter fra det 20. århundret.

Formålet med fredningen av et område rundt bygninger, slipp og skur, er å sikre helheten i anlegget samt virkningen av de fredete bygningene og skinnegangen i miljøet gjennom å opprettholde anleggets karakter som verft og opplagssted for lystbåter, slik det fremstår med bevarte elementer.

Fredningsbestemmelser

Fredningsbestemmelsene er utformet i samsvar med fredningens formål og gjelder i tillegg til kulturminnelovens bestemmelser om vedtaksfredete kulturminner fra nyere tid.

1. Det er ikke tillatt å rive, skade eller flytte de fredete bygningene eller deler av disse. For båtskur nr. 3 (bygningsnummer 149953493) tillates flytting mot vest, slik at det blir liggende ved båtskur1/verkstedhall (bygningsnummer 149953515). Videre tillates det å flytte båtskur 9 (bygningsnummer 149953507) vestover, men ikke lenger enn at avstanden fra områdefredningens grense blir minimum åtte meter. Planer for flytting skal forelegges og godkjennes av kulturminnemyndigheten.
2. Det er ikke tillatt å bygge om bygningenes eksteriør. (Unntatt fra dette er eventuelle tilbakeføringer, jf. punkt 5.)
3. Det er ikke tillatt å skifte ut bygningselementer eller materialer, forandre overflater eller utføre annet arbeid ut over vanlig vedlikehold på bygningenes eksteriør eller konstruksjon. (Unntatt fra dette er eventuelle tilbakeføringer, jf. punkt 5.)
4. Alt vedlikehold og all istandsetting skal skje med materialer og metoder som er i tråd med objektenes egenart og på en måte som ikke reduserer de arkitektoniske og kulturhistoriske verdiene.
5. Tilbakeføringer til opprinnelig eller tidligere utseende og/eller konstruksjoner kan tillates i særlige tilfeller under forutsetning av at tiltaket kan gjøres på et sikkert, dokumentert grunnlag og etter dispensasjon fra forvaltningsmyndigheten.
6. For skinnegangen vil det være tillatt å sikre plane overganger for transport av båter på kaikanten og til ny båthall. Det tillates videre å kappe skinnegangen i vann der den ikke lenger er synlig. Dette for å legge til rette for utvikling av verftets kaikant. Planer for kapping av skinnegangen skal forelegges og godkjennes av forvaltningsmyndigheten. Trallen skal ikke fjernes fra skinnegangen, men kan inngå i en løsning for plan overgang i kaifront. En slik løsning må forelegges og godkjennes av kulturminnemyndigheten.
7. Innenfor det fredete området må det ikke settes i verk tiltak eller bruksendringer som kan forandre området karakter eller på annen måte motvirke formålet med fredningen. Dette gjelder alle former for bebyggelse, anlegg og utvidelse av vei eller parkeringsplass,

oppsetting av gjerder, skilt, endring av beplantning eller belegg, planering, utfylling og andre landskapsinngrep. Riksantikvaren understreker at bestemmelsen ikke er til hinder for planene om en ny båthall på verftstomten. Bestemmelsen er heller ikke til hinder for at dagens båtskur 5, 6 og 7, beliggende innenfor det fredete området, rives. Se Riksantikvarens opphevelse av midlertidig fredning (vår referanse 09/00049-4). Riksantikvaren har tidligere gitt samtykke til endringer knyttet til ankomst til boliger på deler av verftstomten (vår referanse 15/02480-3).

Det skal utarbeides en forvaltningsplan for området av fylkeskommunen. Planen skal godkjennes av kulturminnemyndigheten. Forvaltningsplanen skal inneholde retningslinjer for bruk, vedlikehold og eventuell tilbakeføring. Planen skal rulleres.

Følger av fredningen

Lovhenvising

Når det gjelder behandlingen av fredete hus, anlegg og områder, vises det til kulturminneloven §§ 15a, 16, 17, 18, 19 og 21, samt ovennevnte fredningsbestemmelser.

Arbeider som krever tillatelse etter plan- og bygningsloven må i tillegg forelegges kommunale myndigheter. Det gjøres oppmerksom på at tillatelser etter kulturminneloven må foreligge før arbeider i tråd med plan- og bygningsloven kan settes i verk.

Vedlikehold

Det er eier som har ansvar for det løpende vedlikeholdet av fredete bygninger og anlegg. Det grunnleggende prinsippet for vedlikehold av fredete bygninger er å bevare mest mulig av de opprinnelige eller eldre bygningselementene og detaljer som kledning, vinduer, dører, listverk, gerikter og overflatebehandling. Vedlikehold av fredete bygninger og anlegg skal så langt som mulig skje i samsvar med opprinnelig utførelse, teknikk og materialbruk og for øvrig i samsvar med fredningsbestemmelsene.

For mer informasjon om vedlikehold og forvaltning av fredete bygninger og anlegg, vises til Riksantikvarens informasjonsblader.

Dispensasjon

Fredningen medfører at det må søkes om tillatelse/dispensasjon til å sette i gang alle typer tiltak som går ut over vanlig vedlikehold, jf. kulturminneloven § 15a og § 19 tredje ledd. Søknad om tillatelse skal sendes fylkeskommunen som avgjør om tiltaket kan iverksettes, evt. på visse vilkår. Oppstår det tvil om hva som anses som vanlig vedlikehold, skal fylkeskommunen likeledes kontaktes.

Økonomisk tilskudd

Det er anledning til å søke fylkeskommunen om tilskudd til vedlikehold og istandsettingsarbeider.

Dersom det etter § 15a blir gitt dispensasjon med vilkår som virker fordyrende på arbeidet, skal det gis helt eller delvis vederlag for utgiftsøkningen, jf. § 15a annet ledd.

Fylkeskommunen kan gi opplysninger om frist for innsendelse av- og krav til søknad.

Kort karakteristikk av kulturminnet

A/S Holmen Yachtverft er representativt for et lystbåtverft fra begynnelsen av det 20. århundre. Anlegget har bevart struktur knyttet til produksjon, vedlikehold og opplag av

lystbåter. A/S Holmen Yachtværft ble stiftet 13. desember 1918, og verftet ble anlagt i Hestesund i Asker kommune. Ved etableringen stod bolighuset «Odden» på tomten, og i løpet av det første driftsåret ble de første veftsbygningene reist og skinnegangen med elektrisk drift etablert. Det er ikke kjent eksakt når husene på verftet ble reist, eller hvem som har tegnet dem, men i bladet *Seilas* nr. 26 fra 1920 står det at de nødvendige bygninger var oppført og under tak, slippen anlagt og alt klart til mottak av båter for vinteropplag. A/S Holmen Yachtværft stod som byggherre.

I årenes løp var det en viss tilvekst av skur ettersom bedriften hadde behov og økonomi til det, uten at disse ble byggemeldt. I forbindelse med byggesak for etablering av en større båthall i 1964 ble verftet pålagt å ettersøke om byggetillatelse for båtskurene som allerede var oppført på eiendommen.

Foruten bolighuset «Odden», som er hvitmalt, er verftets bygninger rødmalte, kledd med panel og saltak som både er øst-vest og nord-sør rettet, og med bølgeblikk som taktekke. Det sentrale elementet på verftet er skinnegangen, som utgjør en akse fra sjøen og mot sørvest. Skinnegangen har fire skinner og det er asfaltert mellom skinnene. Til skinnegangen tilkommer det en tralle som er konstruert av jern- og stålbjelker for å kunne trekke båter opp av vannet.

Båtskurene som inngår i fredningen har alle vært benyttet til båtopplag. De er åpne konstruksjoner med saltak, kledd med stående panel og tekket med bølgeblikk.

Båtskur nummer 1 ble reist på 1930-tallet. Det er 13 meter bredt og 24 meter langt og er det største av skurene som inngår i fredningen. Det skiller seg fra de andre ved å ha åpningen på langsiden mot nord. Mot sør-vest er båtskuret skrånet for ikke å komme i konflikt med tidligere vei og tomtegrense.

Båtskur nummer 3 er det minste av båtskurene. Skuret ble reist før 1937. Det er 10 meter bredt og mellom 5,5 og 6,5 meter bredt med åpning mot nord. Huset skråner i bakkant, av samme grunn som skur nummer 1.

Båtskur nummer 9 ligger nord for skinnegangen på høyde med skur 1. Skur 9 er 11,5 meter bredt og 26 meter langt. I bakkant er det et mindre påbygg med pulttak som ga rom for en ekstra båt. Bygget er sannsynligvis reist i 1961. I 1964 ble det søkt om byggetillatelse for dette og andre skur på eiendommen. I 1967 kollapset skur nummer 9 og skadet båtene som lå i opplag. Skur 9 ble gjenreist i 1968, men da uten materialskuret som tidligere lå på vestsiden av bygget.

Mastehuset er et av de opprinnelige byggene ved verftet. Mastehuset er rød malt og med liggende panel, det har saltak og er 23,5 meter langt og 6,5 meter bredt. Mastehuset har et enkelt tilbygg med pulttak på sørsiden som er 10 meter langt og 5,5 meter bredt. Tilbygget ble reist som malerverksted.

Båtbyggerverkstedet er et av de opprinnelige byggene ved verftet. Bygget består av en hoveddel med saltak, er i to etasjer samt loft. I frontgavlveggen er det høye porter. Flere vinduer på bygget er skiftet ut. Mot nordøst ligger en tverrstill sidefløy med saltak som er verksted. I tilknytning til bygget er det et mindre tilbygg med vinsj til skinnegangen. Mot nordøst finnes også et tilbygg med pulttak som i sin tid ble bygget som kontor for disponent Henrik Robert.

Bolighuset «Odden», tidligere kjent som «Furuodden», er det eldste bygget på verftet og var opprinnelig en strandsitterplass. De eldste matrikelopplysningene på tomten stammer fra

1860. Bygget ble benyttet som bolig for Kristian Beston, som arbeidet ved verftet fra 1926 til 1972 og har også senere vært benyttet som bolig.

Det er flere bygg ved verftet enn de som inngår i fredningen. På delen av eiendommen som er omfattet av områdefredningen, nord for skinnegangen, står båtskur 5, 6 og 7. Disse ble reist i løpet av 1950-tallet og er planlagt revet. Områdefredningen er ikke til hinder for dette. På området som ikke inngår i områdefredningen er det en rekke bygninger som er planlagt revet og erstattet med blant annet boliger. Herunder et motorverksted fra 1992, en lagerhall fra 1964 og flere mindre båtskur vest for lagerhallen som ble reist på siste halvdel av 1960-tallet. Samtlige av disse byggene er reist av verftet.

For nærmere beskrivelse av kulturminnet vises det til vedlagt dokumentasjon.

Vurdering av kulturminnet. Begrunnelse for fredningsvedtaket.

Kulturminner knyttet til kysten har vært underrepresentert. Dette gjelder særlig Oslofjordområdet og kapp- og lystseilasen, både som næring og som rekreasjon. Kulturminnet Holmen Yachtværft er en god representant for disse kategoriene. Videre er Holmen Yachtværft en god representant for handel, småindustri og arbeiderklassens boform med sitt opphav som strandsitterplass. Dette er alle kategorier som er satsningsområder i Riksantikvarens fredningsstrategi. Verdien av Holmen Yachtværft som kulturminne ligger først og fremst i helheten, kontinuiteten i driften og historien knyttet til verftet og kapp- og lystseilasen i Oslofjordområdet.

A/S Holmen Yachtværft ble etablert på tampen av en langvarig høykonjunktur, senere omtalt som «den nye arbeidsdagen». I denne perioden etablerte kapp- og lystseilas seg for fullt i Norge, og i Oslofjorden især. Flere kjente båtkonstruktører og båtbyggere, som Johan Anker, Bjarne Aas og Henrik Robert etablerte seg i Oslofjorden i samme periode, og båtene som ble tegnet og bygget var i verdensklasse.

Kappseiling var i denne tidlige fasen en sport forbeholdt de velbemidlede, og båtene som ble bygget ved A/S Holmen Yachtværft og tilsvarende verft i Oslofjorden var svært kostbare og ble skattlagt som luksusobjekter. Fremveksten av seilspporten må sees i sammenheng med fremveksten av en ny økonomisk elite i Norge på siste del av 1800-tallet og begynnelsen av 1900-tallet, som følge av industrialiseringen av landet. Foruten verftene og opplagsstedene vokste andre tilstøtende næringer rettet mot seilmiljøet, disse for å dekke behov som losji, proviantering og kuttergaster.

Til A/S Holmen Yachtværft knytter det seg mange parallelle historier om ulike samfunnslag, fra verftsarbeider til disponent, eier og ikke minst seilerne. De bevarte arkivene fra verftet forteller om den daglige driften på et til dels svært detaljert nivå, og gir et godt bilde av driften og forholdene ved verftet, så vel som kontakten med kundene og eiernes rolle. Flere kjente personer har vært knyttet til verftet gjennom tidene. Disponent Henrik Robert var sølvmedaljør i to olympiske leker, og kjente seilere som Kong Olav V, Arnfinn Heje og Sonja Henie hadde båter ved verftet.

Båtkonstruktørene og verftene rundt Oslofjorden hadde sin storhetsperiode frem til etter andre verdenskrig. Etter krigen var det sviktende etterspørsel etter større seil- og motorbåter og nye materialer sørget for at produksjon av nye trebåter etterhvert opphørte. Samtidig ble andre funksjoner som vedlikehold, service, opplag og utleie av båt plass viktigere for verftet. På den måten viser Holmen Yachtværft kontinuiteten og utviklingen fra den elitepregede seilspporten før andre verdenskrig frem til den mer folkelige lystseilasen som utviklet seg etter krigen.

Riksantikvarens myndighet

Det følger av kml § 15 jf. § 22 at departementet kan frede byggverk og anlegg eller deler av dem av kulturhistorisk eller arkitektonisk verdi. Det følger videre av lovens § 19 at departementet kan frede et område rundt et fredet kulturminne så langt det er nødvendig for å bevare virkningen av kulturminnet i miljøet eller for å beskytte vitenskapelige interesser som knytter seg til det. Myndighet til å fatte vedtak om fredning er delegert fra Klima- og miljødepartementet til Riksantikvaren, jf. forskrift 9. februar 1979 om faglig ansvarsfordeling mv etter kulturminneloven, § 12 nr. 1.

Lokalisering og eiendomsforhold. Reguleringsmessig status

A/S Holmen Yachtværft, gbnr. 39/10 ligger i Nesbukta i Asker kommune. Verftet er heleid av AS Båtgutta. Eiendommen er regulert til kontor og industri etter plan og bygningsloven av 1965 i plan for Nesbukta- området (77E) vedtatt 28.11.1983.

Bakgrunn for fredningen

Holmen Yachtværft ble midlertidig fredet av Riksantikvaren 13.09.2007. Den midlertidige fredningen kom som følge av at A/S Holmen Yachtværft ble lagt ut for salg i 2007, og kulturminneforvaltningen fryktet at salget ville kunne medføre store endringer i drift eller sterk modernisering som kunne gå på bekostning av kulturminneverdiene ved verftet. Riksantikvarens vedtak om midlertidig fredning ble påklaget til det daværende Miljøverndepartementet av Holmen Yachtværft 18.10.2007. Departementet avgjorde 05.11.2008 at klagen ikke ble tatt til følge.

Redegjørelse for saksgang og innkomne bemerkninger

21.04.2008 ble det avholdt møte mellom Riksantikvaren og verftet om deres behov for modernisering og effektivisering av driften ved verftet. 12.02.2009 varslet Riksantikvaren oppstart av fredningssak for Holmen Yachtværft, og Den 29.10.2009 ble det gjennomført befarings på verftet med representanter fra Riksantikvaren samt daglig leder ved verftet. 18.02.2010 ble det avholdt et nytt møte mellom Riksantikvaren og Holmen Yachtværft, og den 20.06.2012 et ytterligere møte mellom Riksantikvaren, Holmen Yachtværft og Asker kommune på bakgrunn av en mulighetsstudie for Holmen Yachtværft utført av LOGG arkitekter.

Mulighetsstudien la til grunn bevaring og ny bruk for deler av verftet samtidig som andre deler av verftet ble foreslått revet og erstattet med en større lagerhall. 20.06.2013 mottok Riksantikvaren og Asker kommune dispensasjonssøknad som innebar rivning av fire bygg: Båtskurene 5, 6 og 7 samt motorverkstedet. 08.10.2013 opphevet Riksantikvaren det midlertidige fredningsvedtaket på bakgrunn av enighet mellom Riksantikvaren og eier om omfanget på en fremtidig fredning.

Varsel om oppstart av fredning ble sendt ut på ny, i samsvar med kulturminneloven § 22 nr.1, i brev av 08.06.2015. Samtidig ble det kunngjort i avisene Asker og Bærum budstikke og Aftenposten 01.07.2015.

Riksantikvaren hadde møte med eiers representant og arkitekt 03.07.2015 og gjennomførte befarings med de samme og daglig leder ved verftet 11.12.2015.

Riksantikvaren har deretter utformet et fredningsforslag som ble sendt på høring til berørte parter i samsvar med kulturminneloven § 22 nr. 2. Ved en inkurie ble ikke høringen kunngjort på samme tid som forslag om fredning ble sendt ut på høring, og den ble derfor kunngjort på et senere tidspunkt, og med høringsfrist til 18.05.2017 i avisene Asker og Bærum budstikke,

Aftenposten og Norsk lysingsblad. I tillegg ble det gjort kjent at fredningsforslaget var lagt ut til offentlig ettersyn på Riksantikvarens hjemmesider.

Det kom følgende merknader til høringsforslaget:

Logg arkitekter på vegne av Holmen Yachtværfts eier

LOGG arkitekters merknad handler om Holmen Yachtværfts mulighet til å ha en plan overgang på trallebanen for å muliggjøre ankomst til planlagt ny planlagt båthall. Det påpekes at Riksantikvaren har åpnet for å flytte skur 3 nettopp for å muliggjøre kryssing av trallebanen.

Dersom Riksantikvaren ikke tillater opparbeidelse av en planovergang ber anlegget om at skur 9 tas ut av fredningen for å muliggjøre tilgang til den planlagte lagerhallen fra øst.

Logg arkitekter er opptatt av at områdefredningen ikke må stå i veien for bygging av ny båthall eller utvikling av kaifronten.

Asker kommune

Asker kommunes bygningsråd behandlet høringsforslag til fredning av Holmen Yachtværft den 7.12. 2016 og bygningsrådet tok saken til orientering med følgende merknad:

«Asker kommune ber om at det blir tatt med en bestemmelse i fredningsforslaget som gir mulighet for å anlegge adkomstveien gjennom verftet, og som er i tråd med kravene som er stilt i reguleringsplan for Nesbukta 6, BYR sak 16/121.»

Formannskapet behandlet fredningsforslaget i møte 13.12.2016. Det ble fattet følgende enstemmige vedtak:

«Asker kommune tar fredningsforslag for Holmen Yachtværft til orientering med følgende merknad:

Asker kommune ber om at det blir tatt med en bestemmelse i fredningsforslaget som gir mulighet for å anlegge adkomstveien gjennom verftet, og som er i tråd med kravene som er stilt i reguleringsplan for Nesbukta 6, BYR sak 16/121.

Asker kommune ber om at det gjøres en fornyet vurdering av trallebanen, i tråd med grunneiers ønske.»

Riksantikvarens bemerkninger til høringsuttalelsene

I henhold til kml § 22 nr. 3 skal forslag om fredning legges frem for kommunestyret før vedtak om fredning fattes. Fredningsforslaget og innkomne uttalelser ble oversendt kommunen i brev av 03.11.2016. Kommunestyret behandlet saken i møte 13.12.2016. Kommunestyret uttalte at de tok fredningsforslaget til orientering med merknad om at Riksantikvaren måtte foreta en vurdering av trallebanen, i tråd med grunneiers ønsker, og at det ble tatt med en bestemmelse i fredningen som gjør det mulig å anlegge ankomstvei gjennom verftet, og som er i tråd med kravene stilt i reguleringsplan for Nesbukta 6, BYR sak 16/121.

Riksantikvaren tar høringsuttalelsene til følge når det gjelder mulighetene for en planovergang over trallebanen og ankomstvei. Fredningsvedtaket gir anledning til å anlegge en slik planovergang. Overgangen skal utføres på en mest mulig skånsom måte og med bevaring av skinnene som lesbare spor. Tiltaket skal forelegges og godkjennes av kulturminnemyndighetene. En planovergang utelukker behovet for å rive skur 9 for å gi tilgang til ny lagerhall mot øst.

Riksantikvaren tar merknaden vedrørende områdefredningen som begrensende faktor for utbygging av båthall og utvikling av kaifront til etterretning. Hensikten med områdefredningen er å bevare virkningen av kulturminnet i miljøet. Områdefredningen er ikke til hinder for å anlegge vei eller for å bygge av ny båthall eller videreutvikle kaifronten.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Anlegget er i drift og alle bygningene er i bruk. Akershus fylkeskommune og Riksantikvaren gjennomførte befaring og tilstandsregistrering den 23. november 2017. Tilstandsregistreringen følger som vedlegg til vedtaket. Riksantikvaren konkluderer med at A/S Holmen Yachtvært har varierende tilstandsgrad, og med behov for enkelte utbedringer. De mest omfattende tiltakene som må gjennomføres er skifte av bunnsvill og panel, samt håndtering av takvann- og overflatevann som følge av råteskader på båtbyggerverkstedet. Båtbyggerverkstedet vurderes å ha tilstandsgrad (TG) 3 som innebærer betydelige tiltaksbehov. På grunn av dette er overordnet tilstandsgrad for anlegget i sin helhet vurdert av Riksantikvaren til å være TG 2. Ut i fra gjeldende Norsk Standard EN - NS 16096 vil dette si at bygningene har behov for vedlikehold og istandsetting.

Det er pr. i dag ikke påregnelig at fredningen av Holmen Yachtværft vil innebære substansielt store økonomiske merkostnader for staten. Fredningen får ingen administrative konsekvenser ut over fremtidig forvaltning av det fredete kulturminnet.

Forhold knyttet til naturmangfoldloven

Prinsippene i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 8-12 skal legges til grunn ved offentlig myndighetsutøvelse som berører naturmangfoldet.

Riksantikvaren har gjort søk i Artsdatabankens Artskart og Naturbasen til Miljødirektoratet for å fremskaffe nødvendig kunnskap for beslutningsgrunnlaget. Det ble ikke gjort funn av sårbare eller truede arter eller biotoper i området.

Det er heller ikke innkommet særskilte merknader eller annen informasjon om kjente funn av sårbare eller truede arter eller biotoper. Riksantikvaren kan derfor ikke se at fredningen av Holmen Yachtværft vil påvirke naturmangfoldet i negativ retning.

Opplysning om klageadgang og tinglysing

Riksantikvarens vedtak om fredning kan påklages til Klima og miljødepartementet, jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage stiles til Klima- og miljødepartementet, men sendes Riksantikvaren innen tre uker fra fredningsvedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven § 29.

Fredningsvedtaket vil bli tinglyst av Riksantikvaren i samsvar med kml § 22 nr. 5

Vennlig hilsen

Jørn Holme

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Vedlegg:

Kopi til: Akershus fylkeskommune, Postboks 1200 Sentrum, 0107 OSLO/ Asker kommune, Postboks 353, 1372 ASKER/ Klima- og miljødepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 OSLO/ Båtgutta A/S, Leangbukta 40, 1392 VETTRE